

College voor Toetsen en Examens

VERANTWOORDING WIJZIGINGEN SYLLABUS - HBR 2028

Versie 1, april 2025

INHOUD

1	VERANTWOORDING WIJZIGINGEN CONCEPTSYLLABUS HBR 2028	3
1.1	ALGEMENE VORMGEVING	3
1.2	MARKERINGEN IN DE CONCEPTSYLLABUS	3
1.3	PROFIELMODULE GASTHEERSCHAP	4
1.4	PROFIELMODULE DE BAKKERIJ	5
1.5	PROFIELMODULE DE KEUKEN	5
1.6	PROFIELMODULE RECREATIE	6

1 VERANTWOORDING WIJZIGINGEN CONCEPTSYLLABUS HBR 2028

1.1 ALGEMENE VORMGEVING

Binnen het gehele examenprogramma en syllabus zijn wijzigingen doorgevoerd qua lay-out. Het is zichtbaar geworden dat veelal op de basisberoepsgerichte leerweg het zelfde gevraagd wordt als bij de kaderberoepsgerichte leerweg. Echter behoeft de basisberoepsgerichte leerweg meer ondersteuning en uitleg. In het eerdere examenprogramma en de syllabus was dit verwerkt door de basisberoepsgerichte leerweg aparte doelzinnen toe te kennen en losse uitwerkingen.

Dit heeft de commissie in dit examenprogramma en syllabus aangepast door een regel toe te voegen bij de koptekst en heeft de commissie gekozen om deze tabellen -waar mogelijk- samen te voegen tot één tabel. Hierdoor krijgt het examenprogramma en de syllabus een ander uiterlijk en voor het veld een beter leesbaar geheel.

De commissie wil graag meegeven dat de syllabus een leidraad is voor wat er in het eindexamen naar voren kan komen. Hiernaast mag een school haar eigen onderwijsprogramma ontwerpen waarbij aandacht is voor verdieping, zeker ook met oog op regionale verschillen.

Daarnaast is consistentie in het gebruik van 'Het gaat hierbij om' en 'zoals' doorgevoerd. 'Het gaat hierbij om' wordt gebruikt als het gaat om een aantal verplichte onderdelen. Deze onderdelen staan onder elkaar benoemd. 'Zoals' wordt gebruikt bij het noemen van een aantal voorbeelden en staan achter elkaar genoemd, gescheiden door een komma. In de oude versie werden 'het gaat hierbij om' en 'zoals' regelmatig door elkaar heen gehaald.

Indien van toepassing heeft de commissie ook een duidelijke opsplitsing gemaakt tussen 'aanwijzen' en 'benoemen' (waarmee 'herkennen' als werkwoord dus verval, aangezien dit niet aantoonbaar is). Waarbij 'aanwijzen' wordt gebruikt als handelingswerkwoord, als de leerstof enkel aangewezen hoeft te worden in een afbeelding, maar zij de termen zelf niet hoeven te schrijven. Waarbij 'benoemen' echt wordt gezien als een handelingswerkwoord waarbij de leerling de naamgeving moet kennen en deze in een vraagstelling moet kunnen beschrijven, maar ook in een afbeelding moet kunnen aanwijzen. Bovendien heeft de commissie het aantal handelingswerkwoorden over de gehele syllabus getracht terug te dringen, waarbij de autonomie en eigen identiteit van het profiel wel gehandhaafd is gebleven.

1.2 MARKERINGEN IN DE CONCEPTSYLLABUS

Om zicht te krijgen op de wijzigingen in de conceptsyllabus ten opzichte van de syllabus zijn wijzigingen gemarkeerd:

- Toevoegingen zijn aangegeven met **geel**.
- Verwijderingen zijn doorgestreept.
- Eventuele verschoven inhoud is aangegeven met **groen**.

1.3 PROFIELMODULE GASTHEERSCHAP

Binnen de profielmodule Gastheerschap zijn kleine wijzigingen opgenomen. De reden voor deze wijziging(en) zijn actualiseren, de leesbaarheid verbeteren, dubbelingen verwijderen en consistentie in woordgebruik. De impact van deze wijzigingen leidt niet tot dusdanige wijzigingen in het onderwijsprogramma dat een pilot noodzakelijk is.

Wijzigingen die zijn doorgevoerd:

- 1.1.1 en 1.1.2: samengevoegd tot nieuwe 1.1.1.
- 1.1.1 punt 3: verwijderd
- 1.1.3 en 1.1.4: samengevoegd tot nieuwe 1.1.2.
- 1.1.8 en 1.1.9: samengevoegd tot nieuwe 1.1.8.
- 1.2.3 punt 2: deel verwijderd.
- 1.2.5: rekening houden met routing is toegevoegd.
- 1.4.2: aantal dranken verplicht.

Voor deze wijziging(en) zijn de volgende argumenten te noemen:

- Samenvoegen 1.1.1 en 1.1.2: In de doelzin is 'vormgeven aan' vervangen door 'een bijdrage leveren aan'. Vormgeven aan de realisatie van... zou betekenen dat een leerling daadwerkelijk een bedrijf mede gaat vormgeven/opstarten. Verschillen tussen basis en kader zijn aangegeven in de uitwerkingen: leesbaarheid en comprimeren.
- 1.1.1 punt 3: dit komt terug bij de nieuwe 1.1.2 punt 2
- Samenvoegen 1.1.3 en 1.1.4: Punt 1 in de oude 1.1.3 en 1.1.4 zijn verwijderd omdat bij punten 2 en 3 dit alsnog terugkomt. Verschillen tussen basis en kader zijn aangegeven in de uitwerkingen: leesbaarheid en comprimeren.
- Samenvoegen 1.1.8 en 1.1.9: Verschillen tussen basis en kader zijn aangegeven in de uitwerkingen: leesbaarheid en comprimeren. Daarnaast is het uitvoeren van een promotionele activiteit losgetrokken tot een aparte taak: leesbaarheid.
- 1.2.3 punt 2: het verwijderde deel komt terug bij 1.2.4 punt 1 en punt 2.
- 1.2.5: Dit is toegevoegd naar aanleiding van een opmerking in de veldraadpleging over routing bij de keuken-module.
- 1.4.2: Omdat de lijst met gangbare dranken zeer uitgebreid kan zijn is besloten een minimum van verplichte dranken te noemen die in ieder geval gevraagd kan worden.

Vanuit de veldraadpleging:

Feedback: Doordat bij een aantal eindtermen de verschillen tussen bb en kb zijn samengevoegd in een eindterm en niet in twee aparte eindtermen, lijkt er geen verschil meer te zijn. Hoe wordt het niveau dan zichtbaar gemaakt? Wordt daar rekening mee gehouden?

Antwoord syllabuscommissie: Het betreft hier de eindtermen waar 'herkennen' is vervangen door 'benoemen'. Er is gekeken naar het woord 'aanwijzen' maar de commissie vond dit niet de juiste bewoording voor wat er van een bb-leerling gevraagd kan worden. Er wordt rekening gehouden met bb en kb in de instructie en beoordeling.

Feedback: 1.1.2 punt 1. Hotels en verblijfstypen worden gemist in het stukje over kansen en bedreigingen.

Antwoord syllabuscommissie: De commissie is het hiermee eens, het is toegevoegd.

Feedback: 1.1.5. De bedrijfsvoering binnen de horeca is te uitgebreid zoals offertes opstellen en prijzen bepalen.

Antwoord syllabuscommissie: Dit is al aangepast voor de veldraadpleging. Bb en kb hoeven dit niet meer te doen. Alleen gl nog.

Feedback: 1.1.6 punt 4. Vallen promotionele activiteiten onder gastheerschap? Dit komt terug bij recreatie en is ook meer passend.

Antwoord syllabuscommissie: promotionele activiteiten zijn er ook bij GHS, zoals een proeverij.

Feedback: 1.2.6. Maakt een leerling een menu- of drankenkaart of zijn er andere personen die dit normaliter doen?

Antwoord syllabuscommissie: De commissie is van mening dat een leerling ook een menukaart maakt.

Feedback: 1.3.1. Dagelijks onderhoud aan machines, apparatuur en gereedschappen is niet passend en realistisch.

Antwoord syllabuscommissie: Van 'dagelijks onderhoud'(punt3) naar 'onderhouden'. Dit kan schoonmaken zijn maar het kan ook om iets kleins gaan zoals een schroefje aandraaien.

Feedback: 1.4.2 punt 1 en 2. Waarom nog werken met alcoholische dranken voor deze leeftijdsgroep?

Antwoord syllabuscommissie: Bij punt 2 is hetzelfde lijstje toegevoegd als bij punt 1. Bier en wijn blijven staan, het is voorbereidend op het bedrijfsleven. Daarnaast maakt het dit profiel ook onderscheidend van andere profielen.

1.4 PROFIELMODULE DE BAKKERIJ

Binnen de profielmodule de Bakkerij zijn kleine wijzigingen opgenomen. De reden voor deze wijziging(en) zijn actualiseren, de leesbaarheid verbeteren, dubbelingen verwijderen en consistentie in woordgebruik. De impact van deze wijzigingen leidt niet tot dusdanige wijzigingen in het onderwijsprogramma dat een pilot noodzakelijk is.

Wijzigingen die zijn doorgevoerd:

- 2.1.1 punt 2: verwijderd.
- 2.1.3 punt 1 en 2: '...een goede routing...' verwijderd.
- 2.2.6 punt 3: helemaal verwijderd.

Voor deze wijziging(en) zijn de volgende argumenten te noemen:

- 2.1.1 punt 2: vanwege het verwijderen van 'herkennen' en het plaatsen van 'benoemen' is de taak voor zowel basis als kader dezelfde.
- 2.1.3 punt 1 en 2: dit gaat voor vmbo te ver. Het gaat in een bakkerij om de plaats van de machines.
- 2.2.6 punt 1: Duurzaam spreekt voor zich. Bij punt 3 wordt nog gesproken over afvalscheiding, dit wordt lang niet meer door iedere gemeente gedaan. Daarom 'afvalverwerking' toegevoegd aan punt 1. Dit omvat alles wat verder nog bij 3 staat dus punt 3 is verwijderd.

Vanuit de veldraadpleging:

Feedback: Doordat bij een aantal eindtermen de verschillen tussen bb en kb zijn samengevoegd in een eindterm en niet in twee aparte eindtermen, lijkt er geen verschil meer te zijn. Hoe wordt het niveau dan zichtbaar gemaakt? Wordt daar rekening mee gehouden?

Antwoord syllabuscommissie: Het betreft hier de eindtermen waar 'herkennen' is vervangen door 'benoemen'. Er is gekeken naar het woord 'aanwijzen' maar de commissie vond dit niet de juiste bewoording voor wat er van een bb-leerling gevraagd kan worden. Er wordt rekening gehouden met bb en kb in de instructie en beoordeling.

Feedback: 2.2.6. Duurzaamheid kan en moet een grotere rol hebben niet alleen in afvalstromen, maar ook in wat kan je doen met producten die wellicht over zijn of restverwerking

Antwoord syllabuscommissie: Het woord 'grondstoffen' is toegevoegd vóór afvalverwerking. Dit staat ook in de doelzin en werd niet genoemd in de uitwerking.

1.5 PROFIELMODULE DE KEUKEN

Binnen de profielmodule de Keuken zijn kleine wijzigingen opgenomen. De reden voor deze wijziging(en) zijn actualiseren, de leesbaarheid verbeteren, dubbelingen verwijderen en consistentie in woordgebruik. De impact van deze wijzigingen leidt niet tot dusdanige wijzigingen in het onderwijsprogramma dat een pilot noodzakelijk is.

Wijzigingen die zijn doorgevoerd:

- 3.1.3 punt 1: voorbeelden van routing toegevoegd. GL kruisjes hierbij gezet ipv punt 2.
- 3.1.4 punt 2 en 3: zelfde wijzigingen als bij 2.1.4.
- 3.2.6: zelfde wijzigingen als 2.2.6.

Voor deze wijziging(en) zijn de volgende argumenten te noemen:

- 3.1.3 punt 1: verheldering van wat met routing bedoeld kan worden. Herkennen en benoemen zijn voor GL voldoende.
- 3.1.4 punt 2 en 3: zelfde uitleg als bij 2.1.4.
- 3.2.6: zelfde uitleg als 2.2.6.

Vanuit de veldraadpleging:

Feedback: Doordat bij een aantal eindtermen de verschillen tussen bb en kb zijn samengevoegd in een eindterm en niet in twee aparte eindtermen, lijkt er geen verschil meer te zijn. Hoe wordt het niveau dan zichtbaar gemaakt? Wordt daar rekening mee gehouden?

Antwoord syllabuscommissie: Het betreft hier de eindtermen waar 'herkennen' is vervangen door 'benoemen'. Er is gekeken naar het woord 'aanwijzen' maar de commissie vond dit niet de juiste bewoording voor wat er van een bb-leerling gevraagd kan worden. Er wordt rekening gehouden met bb en kb in de instructie en beoordeling.

Feedback: 3.1.3. Stukje over looplijnen vind ik vaag omschreven in de keuken module. In de keuken heb je meer aan werkrouting en schoon/vuil scheidingen.

Antwoord syllabuscommissie: Dit is besproken in de commissie en die is van mening dat het woord 'routing' blijft staan. Dit kan ook over leveringen gaan.

Feedback: 3.2.2. Er staat schoonmaken op de juiste wijze. Dat is wel breed gedekt. Beter kunnen wij neerzetten zoals de docent wil. (de uitgelegde wijze)

Antwoord syllabuscommissie: Dit is besproken in de commissie en die is van mening dat 'op de juiste wijze' voor iedereen helder is wat daarmee bedoeld wordt.

Feedback: 3.2.2 punt 2. Er worden materialen genoemd die vrijwel niet gebruikt worden in de hedendaagse keuken.

Antwoord syllabuscommissie: Het woord mandoline is uit de voorbeelden gehaald.

Feedback: 3.2.6. Ook hier duurzaamheid een grotere rol geven, net zoals bij 2.2.6.

Antwoord syllabuscommissie: Deze feedback hebben we doorgevoerd, het woord 'ingrediënten' is toegevoegd vóór afvalverwerking.

1.6 PROFIELMODULE RECREATIE

Binnen de profielmodule Recreatie zijn kleine wijzigingen opgenomen. De reden voor deze wijziging(en) zijn actualiseren, de leesbaarheid verbeteren, dubbelingen verwijderen en consistentie in woordgebruik. De impact van deze wijzigingen leidt niet tot dusdanige wijzigingen in het onderwijsprogramma dat een pilot noodzakelijk is.

Wijzigingen die zijn doorgevoerd:

In deze module is het woord 'gasten' vervangen voor de woorden 'verschillende doelgroepen'.

- 4.1.1 punt 2: merchandising en upselling toegevoegd.
- 4.1.2 en 4.1.3: samengevoegd tot nieuwe 4.1.2.
- 4.1.4 punt 4: verwijderd.
- 4.1.5: verwijderd.
- 4.1.7: verwijderd.
- 4.1.9: verwijderd.

Voor deze wijziging(en) zijn de volgende argumenten te noemen:

Omdat het hier om recreatie gaat spreekt men niet van gasten, eerder van doelgroepen. Ook is door deze wijziging bij enkele uitwerkingen 'passend bij de doelgroep' toegevoegd.

- 4.1.1 punt 2: het commerciële aspect wordt gemist. Leerlingen moeten leren commercieel te denken.
- Samenvoegen 4.1.2 en 4.1.3: Verschillen tussen basis en kader zijn aangegeven in de uitwerkingen: leesbaarheid en comprimeren. Daarnaast is het uitvoeren van een promotionele activiteit losgetrokken tot een aparte taak: leesbaarheid.
- 4.1.4 punt 4: dit is meer mbo-niveau.
- 4.1.5: uitwerkingen zijn dezelfde als bij 4.1.6.
- 4.1.7: uitwerkingen zijn dezelfde als bij 4.1.8.
- 4.1.9: Verschillen tussen basis en kader zijn aangegeven in de uitwerkingen: leesbaarheid en comprimeren. Daarnaast is het uitvoeren van een promotionele activiteit losgetrokken tot een aparte taak: leesbaarheid.

Vanuit de veldraadpleging:

Feedback: Doordat bij een aantal eindtermen de verschillen tussen bb en kb zijn samengevoegd in een eindterm en niet in twee aparte eindtermen, lijkt er geen verschil meer te zijn. Hoe wordt het niveau dan zichtbaar gemaakt? Wordt daar rekening mee gehouden?

Antwoord syllabuscommissie: Het betreft hier de eindtermen waar 'herkennen' is vervangen door 'benoemen'. Er is gekeken naar het woord 'aanwijzen' maar de commissie vond dit niet de juiste bewoording voor wat er van een bb-leerling gevraagd kan worden. Er wordt rekening gehouden met bb en kb in de instructie en beoordeling.

Feedback: 4.1.3 punt 4. Kamperen staat er niet bij.

Antwoord syllabuscommissie: In plaats van 'middelen' wordt 'mogelijkheden' toegevoegd, zo valt alles eronder.

Feedback: Veel gaat over evenementbedrijven/ grote organisaties buiten school, dat is nu nog ver buiten de belevingswereld van de leerlingen. Maar realiteit is dat de praktische activiteiten voor het profielvak recreatie vaak binnen school georganiseerd worden. Dat mag specifiek benoemd worden.

Antwoord syllabuscommissie: Dit is besproken in de commissie en die is van mening dat de school de mogelijkheid heeft om activiteiten zowel binnen en buiten de school te organiseren.

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Diploma's in Nederland zijn voor een belangrijk deel gebaseerd op landelijke, centrale examens. Het vertrouwen van vervolgopleidingen en werkgevers in diploma's is dus onder meer afhankelijk van de kwaliteit van die examens.

Als College voor Toetsen en Examens (CvTE) zorgen we voor centrale examens die dat vertrouwen waard zijn. Vanuit de gedachte 'van, voor en door het veld' werken we nauw samen met mensen uit het onderwijs, zoals docenten, leerkrachten en examensecretarissen.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

 Toetsen primair onderwijs: doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen. Vergelijkbaarheid van doorstroomtoetsresultaten en kwaliteitsbewaking van doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen.
Cvtetoetsenpo.nl

 Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

 Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

 Centrale examens middelbaar beroeps-onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

 Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensnt2.nl